

Brusel 22. března 2021
(OR. en)

7247/21

ENV 174
CLIMA 55
MAR 43
PECHE 98
COMPET 202
FIN 196

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	22. března 2021
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6758/21
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 26/2020 s názvem „Mořské prostředí: ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“ – závěry Rady

Delegace naleznou v příloze závěry Rady k výše uvedenému tématu ve znění schváleném Radou na jejím 3787. zasedání, konaném dne 22. března 2021.

Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 26/2020 s názvem „Mořské prostředí: ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“

– závěry Rady –

RADA EVROPSKÉ UNIE:

1. PŘIPOMÍNÁJÍC své závěry o zlepšení posuzování zvláštních zpráv vypracovaných Účetním dvorem v souvislosti s postupem udělování absolutoria;¹
2. VÍTÁ zvláštní zprávu Účetního dvora č. 26/2020 s názvem „Mořské prostředí: ochrana EU je široká, ale nesahá do hloubky“;
3. ZDŮRAŽŇUJE ekonomický, sociální a environmentální význam mořského prostředí a jeho přírodních zdrojů;
4. PŘIPOMÍNÁ závazek EU provádět Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zejména cíl udržitelného rozvoje č. 14, který stanoví cíle, pokud jde o „život ve vodě“; jakož i závazek EU vůči OSN splnit přijaté cíle z Aichi v rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti; KONSTATUJE, že těchto cílů dosud nebylo dosaženo;
5. PŘIPOMÍNÁ sdělení Evropské komise „Zelená dohoda pro Evropu“, která předkládá návrh na transformaci celé ekonomiky a návrh strategie pro udržitelný růst, usiluje o to, aby tato transformace byla spravedlivá i inkluzivní, a jejím cílem je zajistit prosperitu a současně chránit naši planetu;

¹ Dokument 7515/00 + COR 1.

6. DÁLE PŘIPOMÍNÁ strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a závěry Rady² schválené v této oblasti; ZDŮRAŽŇUJE, že cílem strategie je vypracovat plán EU na obnovu přírody a v celé EU vytvořit širší síť chráněných oblastí na pevnině i na moři, která bude ucelená a účinně řízená, včetně ochrany nejméně 30 % moří v Evropě, z nichž jedna třetina bude přísně chráněna, přičemž všechny členské státy se budou společně podílet na dosažení těchto cílů s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám; KONSTATUJE, že strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 vyzývá k plnému provádění společné rybářské politiky (SRP), rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí, směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť; a rovněž PŘIPOMÍNÁ strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, jenž byla zahájena současně se strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti;
7. UZNÁVÁ, že některé metody rybolovu a jiné činnosti spojené s využíváním zdrojů a poškozováním mořského dna jsou zátěží pro mořské prostředí; v této souvislosti BERE NA VĚDOMÍ, že na biologické rozmanitosti moří se negativně podepisují také dopady změny klimatu, znečištění ve všech jeho podobách, včetně odpadu v moři, mikroplastů a hluku pod mořskou hladinou, šíření nepůvodních druhů, rozvoj pobřežních oblastí a jiných lidských činností;
8. ZDŮRAŽŇUJE, že v zájmu řešení výzev, jimž mořské ekosystémy čelí, podporou jejich ochrany a obnovy a v zájmu dosažení nebo zachování dobrého stavu prostředí podle rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí, environmentálního rozměru integrované námořní politiky EU, je naléhavě zapotřebí integrovaný přístup k ochraně a udržitelnému využívání mořského prostředí, mimo jiné prostřednictvím aktivního přispění všech příslušných odvětvových politik a nástrojů, jako je SRP, směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť, rámcová směrnice o vodě a společná zemědělská politika, a to jak na vnitrostátní úrovni, tak na úrovni EU, přičemž uznává zvláštní úlohu regionálních úmluv pro mořské prostředí a v příslušných případech regionální organizace pro řízení rybolovu;

² Dokument 12210/20.

9. PŘIPOMÍNÁ, že v souladu se Smlouvami musí být požadavky na ochranu životního prostředí zahrnuty do vymezení a provádění politik a činností Unie, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje; ZDŮRAZŇUJE, že EU je odhodlána chránit mořské prostředí a zachovávat biologické mořské zdroje prostřednictvím svých environmentálních politik a politik rybolovu;
10. PŘIPOMÍNÁ, že EU má výlučnou pravomoc v oblasti zachování biologických mořských zdrojů v rámci společné rybářské politiky (SRP) a že pravomoci v oblasti životního prostředí, včetně zachování biologické rozmanitosti moří sdílí EU s členskými státy; ZDŮRAZŇUJE, že oblast působnosti SRP zahrnuje zachování biologických mořských zdrojů a řízení rybolovu a loďstev, jež tyto zdroje využívají, a že jejím cílem je zajistit, aby rybolovné činnosti a společná organizace trhu s produkty rybolovu a akvakultury (společné organizace trhu) byly environmentálně, sociálně a ekonomicky udržitelné s cílem minimalizovat jejich negativní dopady na mořský ekosystém;
11. BERE NA VĚDOMÍ opatření, která již Komise a členské státy přijaly s cílem zachovat dobrý stav mořského prostředí nebo jej dosáhnout; UZNÁVÁ, že je důležité podporovat veškerá úsilí při prosazování účinné ochrany mořských ekosystémů a snižovat tlak vyvíjený lidskou činnostmi, která na ně má dopad, a zároveň podporovat udržitelný rybolov, včetně opatření členských států vedoucích k plnému provádění ustanovení právních předpisů v oblasti životního prostředí a rybolovu;
12. VYJADŘUJE POLITOVÁNÍ nad tím, že navzdory probíhajícímu úsilí se dosud nepodařilo obnovit dobrý stav mořských vod členských států EU, zajistit udržitelnou úroveň rybolovu některých druhů, ani zastavit úbytek biologické rozmanitosti v [...] mořích, na něž se vztahuje zpráva Účetního dvora; KONSTATUJE, že podle zprávy Účetního dvora došlo v Atlantiku, kde je řízení rybolovu spojeno především s omezením přípustných odlovů, k měřitelnému zlepšení, pokud jde o dosažení maximálního udržitelného výnosu, zatímco ve Středozemním moři, kde je řízení rybolovu spojeno především s omezením intenzity rybolovu (a nikoliv objemem úlovků), dosahovala míra rybolovu dvojnásobku udržitelných úrovní;

13. V této souvislosti KONSTATUJE, že sdílené řízení rybolovu se zeměmi, které nejsou členskými státy EU, představuje další výzvu pro ochranu mořského prostředí ve Středomoří. Dále KONSTATUJE, že pokračující úsilí o zlepšení řízení rybolovu ve Středozemním moři začalo přinášet měřitelné výsledky, jak dokládá nová zpráva o stavu rybolovu ve Středozemním a Černém moři (SoMFi 2020), podle níž se procentní podíl nadměrného rybolovu mezi lety 2014 a 2018 snížil o více než 10 % a počet rybích populací s vysokou relativní úrovní biomasy se v posledních dvou letech zdvojnásobil;
14. VYBÍZÍ Účetní dvůr, aby tento přezkum rozšířil na všechny mořské oblasti a podoblasti; DOMNÍVÁ SE, že pro budoucí zlepšení by audit měl zahrnovat další aspekty rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí s cílem zahrnout všechny deskriptory mořského prostředí, přičemž by se měl zaměřit na převládající zátěže na jednotlivé oblasti a podoblasti, jak jsou uvedeny ve vnitrostátních strategiích pro mořské prostředí stanovených v souladu s rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí, a na překážky bránící dosažení dobrého stavu prostředí mořských vod;
15. PŘIPOMÍNÁ technickou zprávu Evropského tematického střediska pro vnitrozemské, pobřežní a mořské vody (ETC/ICM) č. 4/2019 vypracovanou Evropskou agenturou pro životní prostředí nazvanou „Vícenásobné tlaky a jejich společný dopad na evropská moře“, která obsahuje podobné připomínky týkající se antropogenních tlaků na mořský ekosystém; KONSTATUJE, že tento dokument by mohl poskytnout další informace o deskriptorech a oblastech, jimiž se zvláštní zpráva EÚD č. 26/2020 nezabývá;
16. KONSTATUJE, že opatření zaměřená na zachování biologických mořských zdrojů mohou být financována mimo jiné prostřednictvím Evropského námořního, rybářského a akvakulturního fondu (ENRAF) na období 2021–2027, programů LIFE a Interreg; a PŘIPOMÍNÁ, že strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 uvádí, že Evropský námořní a rybářský fond (ENRF) by měl rovněž podporovat přechod na selektivnější a méně škodlivé rybolovné postupy;
17. VÍTÁ tři doporučení Účetního dvora v souvislosti s mořským prostředím EU, přičemž bere v úvahu regionální zaměření zprávy a uznává, že je nutné přijmout koordinovaná opatření také k posouzení dopadů dalších činností na mořské prostředí.

Pomoci určit regulační a administrativní změny nezbytné pro ochranu citlivých mořských druhů a stanovišť

18. BERE NA VĚDOMÍ doporučení Účetního dvora, aby Komise a příslušné členské státy do roku 2022 posílily vazby mezi politikou v oblasti životního prostředí a politikou rybolovu tím, že určí regulační a administrativní změny nezbytné pro ochranu citlivých druhů a stanovišť, které:
- usnadní rychlejší uplatňování opatření pro zachování zdrojů v rámci společné rybářské politiky a
 - rozšíří ochranu na další druhy (zejména ty, které jsou klasifikovány jako kriticky ohrožené) a stanoviště v návaznosti na aktuální vědecké poznatky.
19. V této souvislosti **PODPORUJE**:
- plné provedení stávajících právních předpisů, jakož i ambiciózní přezkum rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí;
 - stanovení cílů ochrany pro všechny chráněné mořské oblasti členskými státy a posílení a plné provádění nezbytných opatření pro zachování, ochranu a obnovu za účelem dosažení těchto cílů, včetně posílení nebo vypracování plánů řízení, pokud chybí, s náležitým zapojením zúčastněných stran, s cílem zajistit, aby chráněné druhy a stanoviště dosáhly dobrého stavu prostředí nebo si jej udržely;
 - zefektivnění postupů podle článku 15 rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí a článku 11 nařízení o společné rybářské politice s přihlédnutím k příslušným postupům podle směrnice o ochraně ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť;
 - zajištění, aby seznamy ohrožených a mizejících druhů a stanovišť byly aktuální, s přihlédnutím k nejlepšímu dostupným vědeckým poznatkům, jakož i k zásadě předběžné opatrnosti s cílem přispět k tomu, aby členské státy přijaly ochranná opatření nezbytná pro dodržení povinností vyplývajících z právních předpisů Unie v oblasti životního prostředí, jak je stanoveno v článku 11 nařízení o společné rybářské politice;
 - zlepšení koncepce a správy chráněných mořských oblastí za účelem vytvoření ucelených, reprezentativních a dobře řízených sítí v mořských vodách členských států EU.

20. UZNÁVÁ doporučení Účetního dvora, aby Komise spolu s příslušnými členskými státy do roku 2023 vzhledem k dlouhodobé degradaci mořských ekosystémů ve Středomoří:
- přezkoumaly důvody pro vytvoření dalších chráněných rybolovných oblastí v oblasti Středozemního moře; a dále
 - v rámci víceletého plánu pro oblast západního Středomoří pravidelně podávaly zprávy o dosaženém pokroku a o tom, jaké problémy je potřeba vyřešit, aby bylo možné určit a provést nápravná opatření.
21. V této souvislosti **PODPORUJE**:
- aby opatření pro řízení a zachování zdrojů v rámci společné rybářské politiky byla i nadále zaváděna v souladu s nejlepšími dostupnými vědeckými poznatky s cílem řešit nadměrný rybolov a předcházet nadměrnému využívání mořských zdrojů přijetím vhodných opatření v oblasti řízení směřujících k udržitelnější rybolovné činnosti;
 - účinný systém kontroly rybolovu, zejména pro boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu;
 - aby nástroje EU pro řešení nadměrné rybolovné kapacity byly v souladu s regionálními potřebami a zohledňovaly dopady na životní prostředí.
22. **ZDŮRAŽŇUJE**, že jakákoli další opatření zaměřená na zlepšení ochranných opatření ve Středomoří by měla být v souladu s Barcelonskou úmluvou v rámci Programu OSN pro životní prostředí (UNEP) a akčního plánu pro Středomoří (MAP) a s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi pro rybolov, aby byla zajištěna soudržnost úsilí v této oblasti.

23. BERE NA VĚDOMÍ doporučení Účetního dvora, aby Komise a členské státy v kontextu příštího plánovacího období ENRAF nejpozději do roku 2023 určily, jak zvýšit přínos financování z ENRAF z hlediska cílů v oblasti ochrany mořských zdrojů;
24. ZDŮRAZŇUJE, že nedostatek finančních prostředků konkrétně určených přímo na ochranu mořského prostředí je zásadním problémem; ZDŮRAZŇUJE, že fond ENRF je na vnitrostátní úrovni využíván pouze částečně k monitorování a zavádění opatření (včetně opatření územní ochrany) v souladu s rámcovou směrnicí o strategii pro mořské prostředí a k řízení, obnově a monitorování lokalit sítě Natura 2000 v souladu se směrnicí o ochraně přírodních stanovišť; PŘIPOMÍNÁ, že v současnosti je použití finančních prostředků z programu LIFE omezeno na pilotní a inovativní projekty, čímž se zužuje možnost využívat je k řízení a provádění opatření zaměřených na dosažení nebo zachování dobrého stavu mořského prostředí a k další dodatečné podpoře pro zachování biologické rozmanitosti;
25. PŘIPOMÍNÁ, že 30 % rozpočtu EU a výdajů v rámci Next Generation EU by mělo být věnováno na opatření v oblasti klimatu, zatímco 7,5 % ročních výdajů by mělo být věnováno na cíle v oblasti biologické rozmanitosti od roku 2024 a 10 % od roku 2026;
26. V této souvislosti ZDŮRAZŇUJE, že je důležité:
- co nejdříve dokončit v rámci VFR na období 2021–2027 přijímání fondů a programů, které přispějí k financování ochrany a zachování mořského prostředí;
 - plánovat financování konkrétně zaměřeno na dosažení cíle vytvořit širší síť chráněných mořských oblastí stanoveného ve strategii EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030, včetně financování ze strany soukromého sektoru.
-